

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi päästökauppalain 56 a ja 56 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi päästökauppalain 56 a ja 56 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 44/2022 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Eleonoora Eilittä, työ- ja elinkeinoministeriö
- lakimies Anni Kuismin, Energiavirasto
- toimialapäällikkö Hannes Tuohiniitty, Bioenergia ry
- asiantuntija Karoliina Muukkonen, Energiateollisuus ry
- energia- ja päästökauppa-asiantuntija Heikki Vierimaa, Metsäteollisuus ry
- johtaja, kestävä kehitys Helena Soimakallio, Teknologiateollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Kemianteollisuus ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Suomen ilmastopaneeli
- Climate Leadership Coalition ry

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi päästökauppalakia. Esityksellä pantaisiin täytäntöön muutettu kasvihuonekaasujen tarkkailua ja raportointia koskeva komission täytäntöönpanoasetus, jonka myötä päästökaupassa kestävyyskriteerisääntelyn soveltamista voidaan siirtää vuodelle. Ehdotetun lain mukaan vuoden 2022 aikana päästökaupassa polttoon käytetyt

Valiokunnan mietintö TaVM 10/2022 vp

bionesteet ja biomassapolttoaineet katsottaisiin nollapäästöisiksi. Vuoden 2022 aikana päästökaupassa ei edellytettäisi kestävyyskriteerien osoittamista nollapäästöisyyden ehtona.

Esityksen tavoitteena on toiminnanharjoittajien yhdenmukaisen kohtelun ja sääntelyn varmistaminen EU:n laajuisessa päästökauppajärjestelmässä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja on voimassa 31.12.2022 saakka.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan väliaikaista muutosta päästökauppalakiin vuoden 2022 osalta. Ehdotuksen taustalla ovat sekä komission että jäsenvaltioiden haasteet kestävyys sääntelyn täytäntöönpanossa. Komission 9.3.2022 julkaistulla täytäntöönpanoasetuksella tarkkailuasetuksen muuttamisesta on tämän vuoksi mahdollistettu se, että jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta vuonna 2022 kestävyyskriteerijä päästökaupassa biomassapolttoaineiden ja bionesteiden nollapäästöisyyden ehtona.

Talousvaliokunnan saaman selvityksen perusteella yritykset eivät ole voineet saada viranomaisen hyväksyntää kestävyyskriteerijärjestelmilleen erityisesti komission ohjeistuksen viivästymisen vuoksi. Tilanteessa, jossa järjestelmän toimeenpano on kesken, toiminnanharjoittajilla ei ole mahdollisuutta saada riittävää varmuutta siitä, täyttävätkö niiden kestävyysjärjestelmät lain asettamat vaatimukset ja käytetyn biomassan nollapäästöisyyden. Talousvaliokunta korostaa laajemminkin päästökauppajärjestelmän ennustettavuuden ja ajantasaisen tiedonsaannin merkitystä oikeusvarmuuden ja investointien turvaamisen kannalta.

Talousvaliokunnan saamien alustavien tietojen perusteella suurin osa EU:n jäsenvaltioista ei ole edellyttämässä kestävyys osoittamista päästökaupassa polttoon käytettävien biopolttoaineiden, biomassapolttoaineiden ja bionesteiden osalta vuonna 2022. Ehdotettu poikkeusmahdollisuuden hyödyntäminen edistäisi siten myös alan toimijoiden yhdenvertaista kohtelua ja yhtäläisten kilpailuedellytysten toteutumista.

Kestävyys osoittamisen voimaantulon siirto koskisi käytännössä päästökaupan piiriin otettuja, kokonaislämpöteholtaan alle 20 MW:n laitoksia. Nämä eivät ole tähän asti olleet suoraan kestävyyslain soveltamisalan piirissä, ja nyt käsiteltävällä muutoksella velvollisuus kestävyys osoittamiseen siirtyisi edelleen vuodelle 2023. Voimassa oleva laki velvoittaa jo nykyisellään kestävyys osoittamiseen kokonaislämpöteholtaan vähintään 20 MW:n laitosten osalta, ja suomalaiset energiayritykset soveltavat toiminnassaan kestävyysjärjestelmiä. Nyt ehdotetulla väliaikaisella poikkeuksella ei ole arvioitu olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa siihen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan mietintö TaVM 10/2022 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 44/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 25.5.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Matias Mäkyne sd
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Joakim Strand r
jäsen Hussein al-Tae sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättäin sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Hilikka Kemppi kesk (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen